

Wrocław, 7 grudnia 2009 roku

WK.60/428/K-29/09

**Pan
Jerzy Matusiak
Burmistrz Strzelina**

**ul. Ząbkowicka 11
57-100 Strzelin**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 1 września do 30 października 2009 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Miasta i Gminy Strzelin. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz po podpisaniu 30 października 2009 roku przez Burmistrza i Skarbnika Gminy pozostawiono w jednostce.

Ponadto została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej w Zespole Oświaty Gminnej w Strzelinie. Na podstawie jej wyników przedstawionych w odrębnym protokole kontroli, Izba wystosowała wystąpienie pokontrolne do kierownika jednostki (przekazane Panu do wiadomości).

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu Miasta i Gminy, którzy przygotowywali dla potrzeb kontroli dokumenty, opracowywali wymagane informacje oraz udzielali niezbędnych wyjaśnień. Podejmowali również na wniosek kontrolujących działania, które pozwoliły wyeliminować część nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w trakcie kontroli.

Kontrola wykazała jednak pewne nieprawidłowości i uchybienia spowodowane m.in. błędną interpretacją obowiązujących przepisów i niedostateczną starannością w ich przestrzeganiu.

Nieprawidłowości wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie ustaleń ogólnie - organizacyjnych

W związku z przekroczeniem w 2007 roku łącznej kwoty wydatków i rozchodów środków publicznych dokonywanych w ciągu roku kalendarzowego, określonej w § 3 rozporządzeniu Ministra Finansów z 24 czerwca 2006 roku w sprawie kwot, których przekroczenie powoduje obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 112, poz. 763) tj. 40.000.000 zł i mimo, że w strukturze organizacyjnej Urzędu wyodrębniono stanowisko do spraw audytu wewnętrznego, w jednostce nie zatrudniono osoby audytora czym naruszono postanowienie art. 51 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 1204 ze zm.), zgodnie z którym „audyt wewnętrzny w jednostce sektora finansów publicznych prowadzi audytor wewnętrzny zatrudniony w tej jednostce (...)”. Kontrolującym przedłożono jednak

dokumentację związaną z podejmowanymi czynnościami mającymi na celu zatrudnienie audytora w Urzędzie. W okresie od 2007 roku do 30 października 2009 roku sześciokrotnie ogłaszano nabór na wolne stanowisko urzędnicze – audytora wewnętrznego, jednak nie zakończyły się one zatrudnieniem audytora w Urzędzie. W trakcie przeprowadzanej kontroli rozpoczęto kolejny nabór na audytora wewnętrznego jednak procedura kwalifikacyjna nie została zakończona do dnia zakończenia kontroli.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

Kontrola wykazała, że w grudniu 2008 roku wypłata stypendiów socjalnych (zadanie ujęte w planie finansowym Zespołu Oświaty Gminnej) odbywała się w kasie Urzędu Miasta i Gminy Strzelin. Wypłata środków na ten cel z konta budżetu była zaewidencjonowana na koncie 223 ZOG strona WN i koncie 133 strona MA jako zasilenie środków na wydatki ZOG, pomimo iż fizycznie środki nie zostały przelane na rachunek jednostki budżetowej, powyższe było niezgodne z opisem konta 223 określonym w załączniku nr 1, części II rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.).

Ustalono, że środki pochodzące z czesnego za przedszkole miejskie w miesiącu grudniu 2008 roku intendentki wpłacały bezpośrednio w kasie Urzędu Miasta i Gminy Strzelin (realizację dochodów obejmował plan finansowy przedszkola miejskiego). Przedmiotowe środki wpłacono na konto budżetu i ujęto w ewidencji księgowej konta 222 Przedszkole po stronie MA i koncie 133 po stronie WN pomimo, że fizycznie środki nie wpłynęły na rachunek jednostki budżetowej, powyższe naruszało przepisy określone w opisie do konta 222 cytowanego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku.

Stwierdzono również, że opłaty za wydanie dowodów osobistych wpłacane do kasy Urzędu ewidencjonowano na koncie 140 „inne środki pieniężne”, co było niezgodne z opisem konta określonym w załączniku nr 1 do cytowanego wyżej rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku.

Dowody księgowe (faktury) objęte kontrolą (w większości przypadków) ujmowane były w ewidencji księgowej w momencie ich zapłaty pod jednym numerem, tj, numerem nadanym dla dowodu księgowego. Stwierdzono również, że dokumenty księgowe dotyczące czerwca 2009 roku pomimo daty wpływu do Urzędu do 10 lipca 2009 roku zostały ujęte w księgach w miesiącu lipcu 2009 roku, co było niezgodne z art. 20 ustawy z 29 września 1994 o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 ze zm.). W świetle którego do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Kontrola wykazała również, że sprawozdanie zbiorcze Rb-27S z wykonania dochodów budżetowych nie było sporządzane na podstawie sprawozdań jednostkowych, gdyż nie sporządzano sprawozdania Rb-27S jednostkowego Urzędu, co było niezgodne z § 6 ust 1 pkt 3 rozporządzenia

Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U Nr 115, poz. 781 ze zm.). Z oświadczenia złożonego przez pracownika urzędu wynikało, że sprawozdanie zbiorcze sporządzano na podstawie ewidencji konta 133 i 130, tymczasem do ewidencji stanów środków budżetowych oraz obrotów na rachunku bankowym jednostki budżetowej z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym, zgodnie z opisem konta 130 załącznika nr II do cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku, służy konto 130.

Ponadto ewidencja na koncie 902 „Wydatki budżetowe” nie była prowadzona w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, co było niezgodne z opisem konta 902 określonym w załączniku do cytowanego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku. Ewidencja szczegółowa do konta 902 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji.

W zakresie wykonania budżetu

Na deklaracjach na podatek od nieruchomości oraz od środków transportowych stwierdzono brak pieczętki potwierdzającej datę ich wpływu do Urzędu, co uniemożliwiło stwierdzenie, czy podatnicy złożyli deklaracje oraz korekty deklaracji za lata 2008 – 2009 w terminach określonych w art. 6 ust. 9 pkt 1 i 2 oraz art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 roku nr 121 poz. 844 ze zm.). Brak pieczęci na tych dokumentach naruszał postanowienia § 6 ust. 11 Instrukcji stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz.U. nr 112 poz. 1319 ze zm).

Podatnik podatku od środków transportowych o numerze konta 0000452289 mimo, iż w okresie od 2006 roku do chwili obecnej jest posiadaczem czterech autobusów nie wywiązywał się z nałożonego na niego art. 9 ust. 6 pkt 1 i pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych obowiązku składania, w terminie do dnia 15 lutego właściwemu organowi podatkowemu, deklaracji na podatek od środków transportowych na dany rok podatkowy. W trakcie kontroli podatnik złożył przedmiotowe deklaracje na podatek od środków transportowych za lata 2006-2009. Na ich podstawie organ podatkowy 15 września 2009 roku dokonał na koncie podatnika przypisu za w/w okres na łączną kwotę 29.276 zł.

Mimo podejmowania przez organ podatkowy niezbędnych czynności zmierzających do wyegzekwowania występujących zaległości podatkowych poprzez kierowanie spraw na drogę postępowania egzekucyjnego stosownie do postanowień § 2, § 3, § 5 i § 6 rozporządzenia z 22 listopada 2001 roku Ministra Finansów w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. nr 137 poz. 1541 ze zm.), wystąpiły przypadki, w których na kontach podatników wystąpiły zaległości przedawnione czyli takie, dla których termin płatności minął w 2003 roku. Z przedłożonego kontrolującym zestawienia wynikało, iż na kontach 90 podatników (osób fizycznych i prawnych) występują zaległości podatkowe z 2003 roku i starsze.

W trakcie kontroli dokonano na podstawie not księgowych odpisu należności przedawnionych łącznie na kwotę 138.523,80 zł.

W wyniku kontroli prawidłowości kwot skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień - bez ulg i zwolnień ustawowych oraz kwot dotyczących skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w sprawie umorzenia zaległości podatkowych, oraz rozłożenia na raty oraz odroczenie terminu płatności wykazanych w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2008 r. stwierdzono, że w kolumnie nr 6 skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności nie wykazano skutków decyzji nr WPO3110-O-14/2008 z 5 grudnia 2008 r., na podstawie której Burmistrz podatkowemu o numerze konta 1500002958 odroczył do 6 października 2010 r. termin zapłaty zaległości w podatku od nieruchomości na łączną kwotę 4.751 zł należności głównej. Ponadto ustalono, iż w sprawozdaniu ujęto kwotę 496,60 zł wynikającą z decyzji nr RD3113/I/O/29/2007 wydanej 3 lipca 2007 roku rozkładającej podatkowemu o numerze konta 8500000381 na 20 rat spłatę zaległości w łącznej wysokości 5.896,60 zł. Kwota wykazana w sprawozdaniu dotyczyła rat, których termin płatności przypadał na 2009 r.. Zatem wykazana w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2008 r. w kolumnie nr 6 kwota 93.791,80 zł została zaniżona o 4.254,40 zł i powinna wynosić 98.046,20 zł.

Podobnie w sprawozdaniu Rb-PDP za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r. błędnie wykazano w kolumnie nr 6 skutki decyzji w sprawie rozłożenia na raty i odroczenia wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa. Kwota w wysokości 124.648 zł została zawyżona o 42.158 zł. Różnica ta wynikała z faktu ujęcia w sprawozdaniu 2 decyzji wydanych w 2008 r. (nr WPO3110-O-14/2008 z 5 grudnia 2008 r. oraz nr WPO3110-R-15/2008 z 12 grudnia 2008 r.). Ponadto zawyżono skutki wynikające z decyzji nr RD3113/I/O/6/2009 z 10 maja 2008 roku, z której wynikało, iż podatkowemu o numerze konta 7300002742 rozłożono na 7 rat zapłatę zaległości w podatku od nieruchomości i podatku rolnym łącznie na kwotę 2.645,00 zł. W sprawozdaniu powinny być ujęte tylko raty, których termin płatności był późniejszy niż 30 czerwiec 2009 r. a wliczono również ratę w wysokości 336,00 zł, której termin zapłaty mijał 15 czerwca 2009 roku.

Przedstawione nieprawidłowości były skutkiem naruszenia postanowień zawartych w § 3 oraz § 7 załącznika nr 34 rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. nr 115 poz. 781 ze zm), zgodnie z którymi sprawozdanie jednostkowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego - sporządza się na podstawie danych z księgowości podatkowej. Natomiast na podstawie postanowień zawartych w § 7 powołanego załącznika dane zawarte w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego. W związku

z powyższym należy uznać, iż w tym zakresie kwoty wykazane w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów za 2007 rok były nieprawidłowe. W trakcie kontroli sporządzono korekty przedmiotowych sprawozdań i przesłano je do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu wraz z wyjaśnieniem przyczyn wystąpienia we wcześniejszych sprawozdaniach błędnych zapisów.

Na przykładzie 4 klubów sportowych, którym w 2008 roku Gmina przyznała dotacje celowe na realizację zadań publicznych z zakresu: upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii uznano, iż w Urzędzie przy ocenie składanych w/w ofert nie zachowano szczególnej staranności stosownie do postanowień art. 15 ust. 1 i 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. nr 96 poz. 873 ze zm.), zgodnie z którymi „Organ administracji publicznej przy rozpatrywaniu ofert ocenia możliwość realizacji zadania przez organizację pozarządową, podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 oraz jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane; ocenia przedstawioną kalkulację kosztów realizacji zadania, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania; uwzględnia wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania. Ponadto obowiązany jest w uzasadnieniu wyboru oferty ustosunkować się do spełniania przez oferenta wymogów określonych w ustawie oraz w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 13 ustawy.

Staranności nie zachowano również dokonując kontroli i oceny realizacji powierzonych zadań, naruszając w ten sposób postanowienia art. 17 ustawy, zgodnie z którymi organ administracji publicznej zlecający zadanie publiczne dokonuje kontroli i oceny realizacji zadania, a w szczególności: stanu realizacji zadania; efektywności, rzetelności i jakości wykonania zadania; prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania i prowadzenia dokumentacji określonej w przepisach prawa i w postanowieniach umowy.

Natomiast udzielając Miejsko – Gminnemu Zrzeszeniu Ludowych Zespołów Sportowych w Strzelinie dotacji w kwocie 1.000,00 zł oraz Klubowi Sportowemu „quick-mix – Strzelinianka” ze Strzelina na łączną kwotę 10.000,00 zł (dwie dotacje po 5.000,00 zł) bez przeprowadzania otwartego konkursu ofert, naruszono postanowienie art. 11 ust. 2 w/w ustawy, zgodnie z którym wspieranie oraz powierzanie zadań publicznych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecania.

W związku z ustaleniami kontrolujących Burmistrz złożył oświadczenie, z którego wynikało, iż jeszcze w trakcie kontroli podjął działania, które zakończyły się wydaniem decyzji o zwrot przyznanych a wydanych niezgodnie z umowami dotacyjnymi dotacji na łączną kwotę 21.862,44 zł.

W zakresie gospodarowania mieniem komunalnym

Dokonując sprzedaży nieruchomości gminnych objętych kontrolą tj. działek nr 142, 143, 144 AM 35 o łącznej powierzchni 900 m² położonych w Strzelinie przy ul. Weteranów, działki niezabudowanej nr 5 AM 41 o pow. 0,4784 ha położonej w Strzelinie przy ul. Ząbkowickiej, działek niezabudowanych nr 6/13 i 6/14 AM 13 o łącznej powierzchni 0,0333 ha położonej w Strzelinie przy

ul. J.I. Kraszewskiego, lokalu mieszkalnego nr 6 wraz z udziałem w gruncie, położonego w Strzelinie przy ul. Dzierżoniowskiej 2, lokalu użytkowego wraz z udziałem gruntu położonego w Strzelinie przy ul. Dzierżoniowskiej 8a, lokalu użytkowego wraz z udziałem w gruncie położonego we wsi Górzec nr 23, działki nr 30/4 AM 13 o pow. 832 m² położonej w Strzelinie przy ul. Asnyka, nie przestrzegano postanowień art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 roku nr 261, poz. 2603 ze zm.) w zakresie umieszczania stosownego wykazu w prasie lokalnej oraz stronie internetowej Urzędu. Brak w przedłożonych kontrolującym aktach dokumentujących sprzedaż w/w nieruchomości gminnych potwierdzeń podania do publicznej wiadomości ogłoszeń o sprzedaży poprzez ich zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu, uniemożliwił sprawdzenie czy Burmistrz wywiązał się z nałożonego na niego, postanowieniem art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, obowiązku zamieszczenia przedmiotowych ogłoszeń na stronie internetowej Urzędu.

W związku z brakiem podjęcia przez Radę Miejską uchwały regulującej zasady obrotu nieruchomościami gminnymi, Burmistrz dokonując sprzedaży w trybie bezprzetargowym lokalu użytkowego wraz z udziałem gruntu położonego w Strzelinie przy ul. Dzierżoniowskiej 8a oraz lokalu mieszkalnego nr 6 wraz z udziałem w gruncie, położonego w Strzelinie przy ul. Dzierżoniowskiej 2 naruszył postanowienie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit „a” ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, (tekst jednolity: Dz.U.z 2001 roku nr 142, poz. 1591 ze zm.), zgodnie z którym *„Do wyłącznej właściwości Rady Gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości (...) do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy”.*

Z operatu szacunkowego, na podstawie którego określono wartość lokalu mieszkalnego nr 6 wraz z udziałem w gruncie, położonego w Strzelinie przy ul. Dzierżoniowskiej 2 wynikało, iż lokal znajdował się w budynku, w którym znajdowały się zarówno lokale mieszkalne jak i usługowe co oznaczało, iż dotychczasowemu najemcy lokalu położonego przy ul. Dzierżoniowskiej 2/6 nie przysługiwało pierwszeństwo w jego nabyciu, gdyż zgodnie z uchwałą Rady nr VIII/77/99 z 31 maja 1999 roku w sprawie określenia zasad przyznania pierwszeństwa w nabywaniu lokali stanowiących własność gminy Strzelin ich najemcom, najemca ma pierwszeństwo w nabyciu zajmowanego lokalu pod warunkiem, że lokal znajduje się w budynku przeznaczonym w całości na cele mieszkaniowe.

Ponadto w ocenie kontrolujących regulacje określone w uchwale nr XXII/280/2000 z 28 grudnia 2000 roku w sprawie udzielenie bonifikaty od ceny ustalonej przy sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Strzelin zostały podjęte z przekroczeniem kompetencji wynikających z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym. Rada określając w przedmiotowej uchwale zasady dotyczące bonifikat naruszyła art. 68 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym właściwy organ może udzielić za **zgodą rady** bonifikaty. Z brzmienia cytowanego przepisu wynika, że bonifikaty udziela wójt (burmistrz), do kompetencji rady

należy natomiast wyrażanie zgody na udzielenie bonifikaty od ceny nieruchomości, ustalonej zgodnie z art. 67 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Ewidencjonowanie w księgach rachunkowych zdarzeń dotyczących sprzedaży nieruchomości dokonanych w 2008 roku nastąpiło jednorazowo na koniec roku na podstawie danych sporządzanych przez Naczelnika Wydziału Nieruchomości, Urbanistyki i Rolnictwa w formie dokumentu pod nazwą „Informacja o stanie mienia Gminy Strzelin w 2008 roku”. W przedmiotowym dokumencie powierzchnie dotyczące poszczególnych rodzajów gruntów różniły się od tych z ewidencji analitycznej (ilościowej) prowadzonej przez Wydział Nieruchomości, Urbanistyki i Rolnictwa. W wyniku zaokrągleń zarówno powierzchnia gruntów z terenu miasta Strzelin została zaniżona o 0,2619 ha (w informacji wykazano 154 ha a powinno być 154,2619 ha) oraz gruntów z terenu gminy o 0,9481 ha (w informacji podano 427 ha a powinno być 427,9481 ha). Natomiast przyjęta wartość przedmiotowych gruntów była wartością szacunkową, tzn. każdorazowo co roku określano średnią cenę metra kwadratowego poszczególnego rodzaju gruntu dokonując aktualizacji wartości mienia komunalnego. W dokumencie będącym podstawą zapisów na koncie 011 „Środki trwałe” nastąpiło błędne określenie wartości gruntów zabudowanych i zurbanizowanych – terenów przemysłowych. Przyjmując wartość szacunkową za 1m² – 60,00 zł i mnożąc ją przez powierzchnię 14 ha (140.000 m²) wpisano kwotę 84.000.000,00 zł zamiast 8.400.000 zł a zatem wartość została zawyżona o 75.600.000,00 zł. Taka też wartość została zaksięgowana na koncie 011 „środki trwałe”.

Zatem zapisy na koncie 011 „środki trwałe” dotyczące ewidencji gruntów naruszały zasady określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych. Zgodnie z tymi zasadami na stronie Ma konta 011 ujmuje się zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych, z wyjątkiem umorzenia środków trwałych, które ujmuje się na koncie 071. Ponadto ewidencja szczegółowa prowadzona dla konta 011 powinna umożliwić m.in. ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych.

Stwierdzone rozbieżności i nieprawidłowości wskazują, iż wbrew postanowieniom art. 24 ust. 1 – 4 ustawy z dnia 29 września 1994 o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 roku, Nr 76, poz. 694 ze zm.) księgi rachunkowe w zakresie ewidencji środków trwałych nie były prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

Postanowienia określone w art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami nie były przestrzegane również w przypadku dokonywania przez Burmistrza dzierżawy nieruchomości gminnych. W aktach spraw objętych kontrolą brak było również dokumentów potwierdzających podanie ogłoszeń o przeznaczeniu nieruchomości gminnych do dzierżawy na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Strzelinie, którego obowiązek wynikał z postanowień art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Przedłużając umowę dzierżawy gruntów rolnych – działki nr 12/3 AM 23 o pow. 3,22 ha położonej w obrębie miasta Strzelina na kolejne 3 lata, Burmistrz stosownie do postanowień art. 18

ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy o samorządzie gminnym, nie mógł podjąć przedmiotowej decyzji bez uzyskania zgody Rady Miejskiej Strzelina, gdyż Rada Miejska Strzelina nie podjęła uchwały w sprawie zasad dzierżawy nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy. Z postanowień umowy dzierżawy nr 5/M/2005 podpisanej 14 października 2005 roku wynikało, iż okres trwania umowy będzie wynosił 3 lata tj. od 17 października 2005 roku do 16 października 2008 roku. Następnie pismem z 16 października 2008 roku dzierżawca zwrócił się do Burmistrza o wyrażenie zgody na przedłużenie umowy dzierżawy. Burmistrz po zaciągnięciu opinii Wydziału Nieruchomości, Urbanistyki i Rolnictwa pozytywnie rozpatrzył prośbę dotychczasowego dzierżawcy zawierając z nim 20 października 2008 roku nową umowę dzierżawy nr 25/M/2008, na okres od 20 października 2008 roku do 19 października 2011 roku.

Komisja przetargowa błędnie określiła wysokość czynszu dzierżawnego dotyczącego dzierżawy czterech działek gruntowych nr 46/1 o pow. 27,28 ha, nr 64/3 o pow. 2,26 ha, nr 82/2 o pow. 1,20 ha i nr 258 o pow. 2,50 ha położonych w obrębie Gębczyce. *W naliczeniu czynszu dzierżawnego za działki nr 64/3 oraz 82/2 AM 1 położonych w obrębie wsi Gębczyce nastąpił błąd pisarki zamiast 28,00 q żyta rocznie wpisano 280,00 q żyta rocznie.* W wyniku błędu dzierżawca powinien był uiścić w 2009 roku kwotę czynszu dzierżawnego w wysokości 13.353,17 zł zamiast naliczonych 25.197,17 zł. W trakcie kontroli pracownik Urzędu poinformował, iż *„Pomyłka zostanie sprostowana aneksem nr 1 do umowy 9/1/2009. Nadpłata w wysokości 11.844,00 zostanie zwrócona na konto dzierżawcy bądź zaliczona na poczet podatku od nieruchomości lub należnego czynszu dzierżawnego w 2010 roku”.*

Zasady przeprowadzania inwentaryzacji od 2008 roku ustalone były w „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Miasta i Gminy w Strzelinie” wprowadzonej zarządzeniem Burmistrza nr 0151/16/2008 z 12 lutego 2008 roku. Na podstawie przedłożonych dokumentów inwentaryzacyjnych ustalono, iż wystąpiły nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji gruntów stanowiących mienie komunalne oraz inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania.

Inwentaryzację gruntów stanowiących mienie komunalne przeprowadzono tylko według stanu ilościowego, na podstawie rejestru ewidencji gruntów z bazy geodezji i katastru gruntów. Zgodnie z §12 Instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej zarządzeniem Burmistrza nr 0151/16/2008 z 12 lutego 2008 roku oraz zarządzeniem Burmistrza nr 0151/192/2008 z 24 listopada 2008 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji, grunty należało zinwentaryzować poprzez weryfikację dokumentów źródłowych z zapisami księgowymi, czego komisja nie dokonała. W sprawozdaniu z przeprowadzonej inwentaryzacji składników majątkowych zapisano tylko, iż *„Stan środków trwałych wynosił 154.403.659,02 zł (konto-011). W porównaniu z zapisami księgowymi stwierdzona nadwyżka wynosiła 39.466,20 zł. Nadwyżka ta dotyczyła majątku trwałego będącego na stanie Ochotniczej Straży Pożarnej”.* Z dokumentacji inwentaryzacyjnej wynikało, iż wartość zasobu mienia gminnego (grunty) – tereny wiejskie według stanu na 31 grudnia wynosiła według wartości szacunkowej 49.852.290 zł natomiast wartość szacunkowa gruntów z terenu miasta wynosiła 64.935.033 zł co łącznie dawało kwotę 114.787.323 zł. Z zapisów na koncie 011 – „Środki trwałe” dla gruntów według stanu na 31

grudnia 2008 roku wynikało, iż saldo strony WN wynosiło 135.456.907,71 zł. Mimo wystąpienia różnicy w kwocie 20.669.584,71 zł komisja inwentaryzacyjna nie stwierdziła w tym zakresie różnic inwentaryzacyjnych.

Natomiast inwentaryzacja druków ścisłego zarachowania nie objęła arkuszy spisu z natury. Ponadto mimo, że blankiety opłaty targowej miały różne wartości kwotowe tj. 1,00 zł, 9,00 zł, 18,00 zł i 30,00 zł ewidencja prowadzona była łącznie do wszystkich blankietów bez rozbicia na wartości jednostkowe.

W trakcie kontroli Burmistrz zarządzeniem nr 0151/189/2009 z 20 października 2009 roku zarządził przeprowadzenie inwentaryzacji mienia komunalnego i druków ścisłego zarachowania oraz powołał komisję inwentaryzacyjną. Inwentaryzacja druków ścisłego zarachowania została przeprowadzona 21 października, z czynności których sporządzony został stosowny protokół oraz sprawozdanie. Natomiast czynności związane z inwentaryzacją mienia komunalnego zostały rozpoczęte ale ze względu na obszerność dokumentów, które komisja inwentaryzacyjna musi zweryfikować prace te nie zostały zakończone do dnia zakończenia kontroli.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe Panu Burmistrzowi, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnoszę o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania uchybień i nieprawidłowości szczegółowo opisanych w protokole kontroli i niedopuszczanie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, a w szczególności:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku Nr 152, poz. 1223), a w szczególności w zakresie:
  - a) ujmowania w ewidencji księgowej zobowiązań w okresach sprawozdawczych, w których powstały, stosownie do art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ustawy,
  - b) księgowania zdarzeń gospodarczych w momencie ich zaistnienia, zgodnie z art. 20 ustawy,
  - c) przestrzegania zasad przeprowadzania inwentaryzacji oraz sposobu wyceny aktywów, stosownie do postanowień rozdziału 3 i 4 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.) w zakresie:
  - a) opisów do kont: 222, 223, 140, 130, 902.
  - b) ujmowania w ewidencji konta 130 dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym zgodnie z opisem do konta 130,
3. Zamieszczanie daty wpływu na wpływającej do Urzędu Miejskiego korespondencji, stosownie do postanowień § 6 ust. 11 Instrukcji stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 ze zm.).

4. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej o wynikach podjętych czynności w celu zatrudnienia audytora.
5. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz 781 ze zm.), w szczególności w zakresie:
  - a) sporządzania sprawozdania jednostkowego Rb-27S wyłącznie na podstawie danych wynikających z księgowości podatkowej, zgodnie z § 3 ut. 1 załącznika nr 34 do rozporządzenia,
  - b) postanowień zawartych w §7 powołanego załącznika, zgodnie z którymi dane zawarte w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy i miasta na prawach powiatu, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego.,
7. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 roku nr 8, poz. 60 ze zm.), w szczególności w zakresie dochodzenia i zabezpieczania należności podatkowych w taki sposób, aby nie doprowadzać do ich przedawnienia (art. 70 § 1 ustawy). Powiadomienie Izby o terminie wyegzekwowania należności z tytułu podatku od środków transportowych, przypisanej podatnikowi o nr konta 0000452289 w trakcie kontroli.
8. Przestrzeganie przepisów ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2006 roku nr 121 poz. 844 ze zm.) szczególnie w zakresie obowiązku składania, w terminie do dnia 15 lutego właściwemu organowi podatkowemu, deklaracji na podatek od środków transportowych na dany rok podatkowy, sporządzonych na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku stosownie do postanowień art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy.
9. Przestrzeganie przepisów ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. nr 96, poz. 873 ze zm.), w zakresie:
  - a) powierzania zadań publicznych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert stosownie do postanowień art. 11 ust. 2 ustawy,
  - b) zasad i trybu udzielania dotacji dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych na cele publiczne związane z realizacją zadań gminy, stosownie do art. 13 ustawy,
  - c) oceny składanych ofert, stosownie do postanowień art. 15 ust. 1 i ust. 3 ustawy,
  - d) rozliczania prawidłowości wykorzystania środków publicznych przekazanych na realizację zadania, zgodnie z wymogami art. 17 ustawy.
10. Poinformowanie Izby o sposobie wykonania przez kluby postanowień decyzji w sprawie zwrotu przyznanych dotacji na łączną kwotę 21.862,44 zł.

11. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. nr 261, poz. 2603 ze zm.) a w szczególności:
  - a) art. 35 ustawy, w którym określono zasady sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę,
  - b) art. 37 i art. 38 ustawy, dotyczących zasad przeprowadzania przetargów dotyczących sprzedaży nieruchomości oraz przy zawieraniu umów użytkowania, najmu lub dzierżawy,
  - c) w zakresie udzielania bonifikat przy sprzedaży lokali mieszkalnych stosownie do postanowień art. 68 ustawy.
12. Do czasu podjęcia przez Radę Miejską stosownej uchwały regulującej zasady gospodarowania mieniem gminnym, każdorazowo przed sprzedażą, nabyciem, najmem lub dzierżawą nieruchomości występowanie do Rady Miejskiej o stosowną zgodę, zgodnie z postanowieniem art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 roku nr 142, poz.1591 ze zm.).
13. Poinformowanie Izby o wynikach przeprowadzonej na podstawie zarządzenia Burmistrza nr 0151/189/2009 z 20 października 2009 r. inwentaryzacji mienia komunalnego, w tym gruntów.
14. Wyeliminowanie pozostałych nieprawidłowości i uchybień szczegółowo opisanych w protokole kontroli.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Zdzisław Rataj
Przewodnicząca Rady Miejskiej w Strzelinie